

verslag

Omschrijving	Bestuurlijk overleg Net op zee Nederwiek 3
Voorzitter	Mariëlle Hetem
Vergaderdatum en -tijd	17 april 2023, 15.00 uur - 16.00 uur
Locatie	nvt
Aanwezig	■■■■■■■■■■ ministerie van Economische Zaken en Klimaat, secretaris en projectleider Nederwiek 3 bij EZK), Floortje Hanneman (RWS), Alwijn ten Cate (waterschap Brabantse Delta), Jürgen Vissers (gemeente Drimmelen), Danny Dingemans (gemeente Moerdijk), Igor Bal (gemeente Voorne aan Zee), Tommie Mertens (gemeente Geertruidenberg), Daan Markwat (gemeente Goeree-Overflakkee), Joke Geldhof (waterschap Hollandse Delta), ■■■■■■■■■■ (gemeente Oosterhout, vervangt wethouder Guus Beenhakker), ■■■■■■■■■■ (TenneT), Annemarie Spierings (provincie Noord-Brabant), ■■■■■■■■■■ (provincie Zuid-Holland, vervangt gedeputeerde Anne Koning), ■■■■■■■■■■ (provincie Zuid-Holland), ■■■■■■■■■■ (gemeente Goeree-Overflakkee), ■■■■■■■■■■ (TenneT)
Afwezig	Adriaan van der Wulp (gemeente Hoeksche Waard)

Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen inclusief een toelichting door EZK over gebiedsinvesteringen

Mariëlle Hetem (MT-lid en plaatsvervangend directeur bij de directie Realisatie Energietransitie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) opent de vergadering en heet iedereen welkom. De deelnemers stellen zich aan elkaar voor. ■■■■■■■■■■ (EZK) is aanwezig tijdens dit agendapunt om een toelichting te geven over de 'Gebiedsinvesteringen Netten op Zee':

- Om een verantwoorde inpassing van de windparken en de bijbehorende infrastructuur van het net op zee mogelijk te maken heeft het Kabinet 500 miljoen euro beschikbaar gesteld voor gebiedsinvesteringen in de omgeving van de vijf aanlandlocaties van de netaansluitingen rond 2030. Met de aanlanding van Nederwiek 3 is Moerdijk/Geertruidenberg een van de vijf aanlandlocaties die aanspraak kan maken op deze middelen.

- Het doel van de gebiedsinvesteringen is om de leefkwaliteit in de omgeving van de aanlandlocaties te verbeteren. De gebiedsinvesteringen zijn een extra impuls voor de regio en staan daarmee los van de kosten voor realisatie en (wettelijke) compensatie die van toepassing zijn op de energie-infrastructuur projecten.
- Een gedeelte van het beschikbaar gestelde bedrag (220 mln. t/m 2026) komt voort uit het Europese Veerkracht en Herstelfonds, waarin ook bijbehorende criteria en mijlpalen zijn gedefinieerd. Zo dienen in Q2 2024 bestuursovereenkomsten te worden getekend waarin de maatregelpakketten per regio zijn gespecificeerd en afspraken worden gemaakt over de beleidsmatige, financieel-juridische en organisatorische ('governance') kaders van de gebiedsinvesteringen.
- In totaal is 500 miljoen euro beschikbaar voor 5 regio's. De middelen worden beschikbaar gesteld via 2 tranches: tranche 1 (à € 220 mln. vanaf 2024) volgens een vooraf vastgestelde verdeelsleutel tussen de regio's, en tranche 2 (à € 280 mln. vanaf 2026) via een landelijke call, waarbij aanvragen worden beoordeeld o.b.v. nader te bepalen (kwaliteits)criteria.
- De investeringen vinden plaats in het gebied waar de aanlanding impact heeft op de leefkwaliteit. Het zwaartepunt van de investeringen vindt plaats rondom de aanlandlocatie. Afhankelijk van de impact kan ook worden overwogen om investeringen rondom het tracé te doen. Een belangrijk uitgangspunt is dat de regionale afbakening/verdeling en onderbouwing daarvan primair aan de regio is.
- Het ministerie van EZK geeft komende periode samen met de regio's invulling aan de gebiedsinvesteringen. Voorgesteld wordt om in samenwerking met de provincie en gemeenten een vervolgbijeenkomst te organiseren om tot een eerste uitwerking van de gebiedsinvesteringen te komen. Deelnemers aan het AO Nederwiek 3 (d.d. 3 april jl.) zijn verzocht door te geven of ze willen deelnemen aan een verdiepende vervolgbijeenkomst, en de juiste contactpersonen daarvoor aan te dragen.

De provincie Zuid-Holland vraagt langs welk gremium de gesprekken plaats vinden die EZK hierover gaat voeren. [REDACTED] geeft aan dat dit via de bandbreedte van Nederwiek 3 loopt. Mariëlle Hetem vult aan dat er twee tranches zijn en dat we breed willen beginnen en dan gaan afbakenen.

2. Vaststellen agenda en verslag van het BO van 7 december 2022 (bijlage 1)

Er zijn geen opmerkingen op het verslag. Het verslag is vastgesteld.

3. Toelichting op notitie van 2 naar 4 tracés (bijlage 2) – toelichting door EZK aan de hand van enkele slides

4. Toelichting op samenwerking tussen Nederwiek 3/VAWOZ 2040 / Delta Rhine Corridor - toelichting door EZK aan de hand van enkele slides

5. Terugblik op stakeholdersbijeenkomsten – toelichting door TenneT aan de hand van enkele slides

6. cNotitie Reikwijdte en Detailniveau (bijlage 3)– toelichting door TenneT aan de hand van een presentatie

█ (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij EZK) en █ (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) geven een presentatie over agendapunten 3, 4 5 en 6. Naar aanleiding van de presentatie komen de volgende punten naar voren:

Daan Markwat (wethouder gemeente Goeree-Overflakkee) vraagt of in beeld is bij EZK en TenneT dat er in zijn gemeente een flink woningbouwprogramma buiten de bestaande kernen in voorbereiding is. █ (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) antwoordt dat er ambtelijke afstemming is over de ruimtelijke ontwikkelingen die relevant kunnen zijn voor de tracés.

Danny Dingemans (wethouder gemeente Moerdijk) geeft aan dat er in zijn gemeente twaalf energieinfrastructuurprojecten samenkomen. Hoe kijkt EZK naar het project Net op zee Nederwiek 3 in relatie tot de andere projecten? Hoe maken we straks de keuze tussen deze twaalf projecten als niet alles kan worden ingepast? Mariëlle Hetem geeft aan dat zij dit knelpunt ziet en dat er inderdaad keuzes gemaakt zullen moeten worden.

Tommie Mertens (wethouder gemeente Geertruidenberg) verwijst naar de visie van TenneT op het energiesysteem en vraagt wat er nog meer aankomt. █ (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) geeft aan dat TenneT recent het Target Grid heeft gepresenteerd. Het Target Grid is een visie van TenneT op het energiesysteem van de toekomst en startpunt voor gesprekken met stakeholders over de vraag 'hoe gaan we deze visie ontwikkelen?'. Het Target Grid bevat nog geen concrete projecten. Mariëlle Hetem geeft aan dat Target Grid één van de bouwstenen is voor het Nationaal Plan Energysysteem.

Joke Geldhof (lid van het dagelijks bestuur van waterschap Hollandse Delta) maakt zich zorgen over de technische uitdagingen van het tracé dat door de Haringvliet heen gaat. Zij heeft daarom een sterke voorkeur voor een ander tracé, wel is er begrip dat dit tracé wordt onderzocht.

Floortje Hanneman (directeur Netwerkontwikkeling RWS WNZ) geeft mee dat één van de vier tracés via het Haringvliet loopt en daarbij de Voordelta doorkruist. Dit gebied is aangewezen als natuurcompensatie voor de aanleg van Maasvlakte 2 en heeft de status bodembeschermingsgebied. De effectiviteit van de compensatie is nu onderwerp van gerechtelijke procedure. █ (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) geeft aan dat dit punt bekend is en wordt meegewogen bij de effectbeoordeling van tracés

door de Voordelta. Als laatste vraagt Floortje Hanneman of er ook opties in beeld zijn die niet door de Haringvlietdam gaan. [REDACTED] (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) antwoordt hierop bevestigend.

Annemarie Spierings (gedeputeerd provincie Noord-Brabant) wijst er op dat de passage van het Hollands Diep (leidingentunnel), waar dit tracé ook gebruik van zou moeten maken, zo goed als vol is. Kijkend naar de toekomst en wat er dan nodig is aan kabels en leidingen, betekent dit een tweede tunnel.

Igor Bal (wethouder Voorna aan Zee) vraagt of het tracé door het Haringvliet het uitgangspunt is van de vier tracés. [REDACTED] (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) antwoordt bevestigend. Echter de technische haalbaarheid en de omvang van de effecten (met name ecologische) is nog niet duidelijk. Ze geeft daarbij aan dat alle tracéalternatieven in het MER op een gelijkwaardige manier beoordeeld worden.

Danny Dingemans (wethouder gemeente Moerdijk) vraagt of in Nederwiek 3 ook gekeken wordt of de vier tracés die worden onderzocht geschikt zijn voor toekomstige infrastructuur. [REDACTED] (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) vertelt dat Nederwiek 3 input levert voor VAWOZ 2040 en dat in VAWOZ gekeken wordt naar geschikte tracés voor toekomstige infrastructuur.

Alwijn ten Cate (lid algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta) merkt op dat de stabiliteit van de waterkering een zorgpunt is. Werkzaamheden die nodig zijn, kunnen daarom het beste worden gepland tussen 1 oktober en 1 april. Een ander punt van zorg zijn de primaire waterkeringen. Er zijn dijkversterkingen nodig in dit gebied, is het mogelijk om werk met werk te maken? Verder zijn er plannen om de primaire waterkeringen terug te leggen bij de slikpolder en de Amercentrale waardoor locaties die worden bekeken voor converterstations mogelijk buitendijks komen te liggen. [REDACTED] (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij TenneT) geeft aan dat deze plannen bekend zijn en TenneT ambtelijk in gesprek is met o.a. het waterschap Brabantse Delta om dit verder te detailleren.

Mariëlle Hetem concludeert dat er geen bestuurlijke knelpunten zijn bij de cNRD en dat de ter inzage legging door kan gaan.

7. Planning en vervolg – toelichting door EZK aan de hand van enkele slides

[REDACTED] (projectleider Net op Zee Nederwiek 3 bij EZK) laat een overzicht zien van de plannen van vier RCR projecten die in deze regio spelen: Net op zee Nederwiek 3, Waterstof Netwerk Zuid-West Nederland, VAWOZ 2040 en Hoogspanningsstation Geertruidenberg – Krimpen /Crayensteijn. De Delta Rhine Corridor staat hier nog niet op omdat een RCR planning nog niet is opgesteld.

Mariëlle Hetem stelt voor om na de zomer een Bestuurlijk overleg in te plannen. Mocht dit overleg niet nodig zijn omdat er geen bestuurlijke dilemma's uit het daaraan voorafgaande ambtelijk overleg naar voren komen, dan kan het bestuurlijk overleg worden geannuleerd.

Danny Dingemans (wethouder gemeente Moerdijk) vraagt aandacht voor de planning van het traject rondom de gebiedsinvesteringen en de plannings van de RCR projecten.

Jürgen Vissers (wethouder gemeente Drimmelen) geeft nog mee dat de gemeente Drimmelen graag goed overleg wil met TenneT over de conversaties die nodig zijn voor Net op zee Nederwiek 3. De gemeente Drimmelen krijgt hier zeer waarschijnlijk mee te maken.

8. Rondvraag en sluiting